

СТРУШКА МУЗИЧКА ЕСЕН

1975 - 2016



МЕМОРИЈА И ПЕРСПЕКТИВИ

2 - 4 СЕПТЕМВРИ 2016
СТРУГА



СОКОМ



Министерството за Култура
на Република Македонија

Сојуз на Композиторите на Македонија - СОКОМ

Музичко-научна манифестација
„СТРУШКА МУЗИЧКА ЕСЕН“

02-04 Септември, 2016

**Хотел „ДРИМ“ - Струга,
Република Македонија**

Музичко-научна манифестација

СТРУШКА МУЗИЧКА ЕСЕН

02-04 септември 2016

Организатори:

Сојуз на композиторите на Македонија – СОКОМ

Претседател: доц. м-р Сони Петровски

Ул. Максим Горки бр.18, 1000, Скопје, Република Македонија

Тел/факс: 02 3119 824, <http://sokom.mk>, е mail: sokom@sokom.mk

Селектори:

м-р Мирјана Павловска Шулајковска

м-р Елени Новаковска

Техничка организација:

Лазар Мојсовски – генерален секретар

Поддржана од Министерството за култура на Република Македонија



41. “Струшка музичка есен“
(1975 - 2016)

ТРАДИЦИЈАТА КАКО ИНСПИРАЦИЈА

04 -06 септември 2016
Хотел „Дрим“, Струга
Република Македонија

Почитувани,

Дејноста на авторите во сите области на музичката култура, современите творечки процеси кои се остваруваат преку продлабочените врски со веќе создаденото на одредена почва, нивниот меѓусебен однос на континуитет и транзиција, реконтекстуализацијата на музичката култура и уметност, образованието, оваа година се поставени во една поширока сеопфатна тема со наслов „ТРАДИЦИЈАТА КАКО ИНСПИРАЦИЈА“.

На манифестацијата ќе бидат презентирани трудови кои во најголем дел традицијата ја поврзуваат со народната музика и нејзината трансформација во другите музички жанри. Секако највпечатлива кај сите е употребата на народната песна во нов контекст. Врз истиот принцип ќе бидат реоткривани начините на поврзаноста на традицијата и современото творештво во танцовата уметност. Но, трудовите кои оваа година ќе ја обележат СМЕ, не се однесуваат исклучиво на фолклорната традиција, во нив ќе ја забележиме и инспирацијата на современите творци од духовната музика и нејзините трансформации во авторското творештво.

Еден дел од манифестацијата неизбежно ќе биде посветен на византиската музичка традиција на ова тло, како и начините на нејзиното егзистирање денес.

Традицијата како инспирација ќе биде проследена низ повеќе сегменти во рамки на одбележувањето на значајни личности кои оставиле белег во музичката уметност и култура во Македонија. Аналитичкиот пристап кон творештвото на одредени композитори, музиколози и етномузиколози се неизоставно поврзани со традицијата на развојот на одредени музички науки, композиторски постапки, но и изведувачка пракса.

Оние кои се носители на континуитет на народното музичко творештво ќе бидат претставени преку денешните интерпретатори, изработувачи на музичките инструменти, како и начинот на нивното медиумското претставување .

Традиционално на „Струшка музичка есен“ ќе се осврнеме и на дејноста и творештвото на повеќе македонски музички дејци од поблиското и подалечното минато, кои во оваа 2016 година бележат јубилеи, започнувајќи од светилникот на македонската култура св. Климент Охридски по повод 1100 годишнината од неговото упокојување, преку Живко Фирфов - 110 години од раѓањето, Тома Прошев - 20 години од смртта, Александар Џамбазов - 80 години од раѓањето, Гоце Коларовски - 10 години од смртта па се до 40 годишното делување на рок групата „Леб и сол“.

Со почит,

Сојуз на композиторите на Македонија

Селектори на СМЕ 2016,

м-р Мирјана Павловска Шулајковска

м-р Елени Новаковска

Претседател на СОКОМ,

доц. м-р Сони Петровски

ПРОГРАМА

Петок, 02 септември 2016

15.00 – 19.00 - Регистрација на учесниците

19.00 - Хотел “Дрим“ – Промоција на книгата “Траги во звукот“ од Марко Коловски
Промотор: д-р Јане Коџабашија

19.30 – 20.30 - Хотел “Дрим“ - Концерт на Ансамблот “КонТемпора“ со дела од македонски композитори

20.30 - Вечера

Сабота, 03 септември 2016

09.00 – 11.00
Тема

Прва претпладневна сесија
Одбележување на јубилеи и годишнини на македонски автори кои оставиле траен белег во македонското музичко творештво

Претседавач: Марко Коловски

1. м-р Ивона Опетческа-Татарчевска : „ Музиколошката традиција во Македонија: Тома Прошев и традицијата “
2. м-р Дарија Андовска, д-р Викторија Коларовска-Гмирја: **Гоце Коларовски како професор по композиција**
3. д-р Јулијана Папазова „Анализа на музичките архетипови во албумите на Леб и сол“
4. м-р Елени Новаковска: „Александар Цамбазов - живот во спомени

Постер презентација: **Во чест на 80- годишнината од раѓањето на маестро Александар Цамбазов**
подготвила: д-р Јулијана Папазова

11.00 – 11:30 ***Пауза за кафе***

11.30 – 13.00
Тема

Втора претпладневна сесија
Медиевистика

Претседавач: д-р Јане Коџабашија

1. д-р Илија Велев : „ *Химнографското творештво на св. Климент Охридски, со посебен осврт врз Канонот за св. Петнаесет тивериополски свештеномаченици*“
2. д-р Јане Коџабашија : „ *Историскиот развој на црковното пеење од византиската традиција на територијата на Македонија*“
3. м-р Игор Гулевски: „ *Значењето на псалтот и неговата улога во богослужбениот процес* “
4. м-р Мирјана Павловска -Шулајковска : „ *Духовната традиција во творештвото на македонските композитори*

13.00 – 16:00

Ручек

16.00 – 17:30
Тема

Прва попладневна сесија
Музикологија

Претседавач: д-р Венцислав Димов

1. д-р Александар Трајковски „*Содржинските и концептуалните карактеристики на музиката на Тома Прошев за четири македонски играни филмови*“
2. м-р Тихомир Јовиќ „*Полифонијата во еден сегмент од творештвото на Тома Прошев создадено во периодот од 1960 - 1980 година*“
3. д-р Лозанка Пейчева : *Во огледалото на народната песна / In the mirror of the folk song*
4. м-р Фатос Лумани : *Фолклорот во симфониското творештво (со посебен акцент кон албанското симфониско творештво)*

17.30 – 18:00

Пауза за кафе

18.00 – 20.00

Тема

Втора попладневна сесија

Етномузикологија

Претседавач: д-р Велика Стојкова – Серафимовска

1. д-р Венцислав Димов: **Традицијата како инспирација : врз антропологијата на современата етно-фјужн музика од Македонија и Бугарија / Tradition as inspiration: on the anthropology of modern ethno-fusion music from Macedonia and Bulgaria**
2. д-р Велика Стојкова Серафимовска : **Користењето на традиционалната музика како симбол на националниот идентитет во Република Македонија**
3. м-р Весна Малјановска : **„Фолклорната традиција од Егејска Македонија на програмите на МТВ “**

21:00

Вечера

Недела, 04 септември 2016

09:30 – 11.00

Тема

Прва претпладневна сесија

Етномузикологија

Претседавач: м-р Ивона Опетческа-Татарчевска

1. м-р Александра Кузман: **Чалгиската традиција како инспирација за истражувањата на етномузикологот Боривоје Џимревски**
2. м-р Горанчо Ангелов : **„ Ангеле Маркоски од Брвеница – изработувач и инструменталист на кавал “**

3. м-р Наташа Диденко: **Традицијата - инспирација за народниот уметник “Пеце Атанасовски”**
4. Дарко Радески **„Градски вокално-инструментален состав “Серенада”- Тетово“**

11:00 – 12.00

Завршна дискусија

12.30- 14.00

Ручек

Заминување на учесниците

АПСТРАКТИ

м-р Ивона Опетческа Татарчевска

„Музиколошката традиција во Македонија: Тома Прошев и традицијата“

Одбележувајќи 85 години од раѓањето на македонскиот композитор и музиколог Тома Прошев (1931 - 1996) е доволна провокација да ги поставиме прашањата за тоа што означува поимот традиција, а за нас во оваа прилика е посебно интересно да го поставиме прашањето каква традиција востановила музиколошката наука во Македонија. Ако основната дефиниција за музикологијата е да опишува, евалуира, запомнува или едноставно да генерира знаење за музичката култура на една нација, тогаш, во оваа прилика е сосем соодветно да се запрашаме, до каде стигнала музиколошката мисла кај нас и колку и какво знаење генерирала досега и сеуште генерира. Како пример или студија на случај ја земаме работата на музикологот и композитор Тома Прошев, ерудит од европски размер, чија работа во музикологијата, за жал идентификувана само како публицистика останува на маргините на македонското образование, а чија посветеност и научно методолошка издржаност ја даваат основата на музичката филозофско-естетичка размисла кај нас. Да се размислува и уште поважно да се пишува за естетиката на музичката традиција е врв во секоја музикологија, оттаму и „храброста“ на Прошев релативно доцна да започне да „зборува“ и пишува за музичката традиција на неговиот народ. Овој труд за главна цел ја има демистификацијата на наводите за оддалеченоста на Прошев и традицијата, преку дискусија за начините на кои тој се инспирирал од истата во секој аспект од неговото творење.

м-р Дарија Андовска, д-р Викторија Коларовска-Гмирја

„Гоце Коларовски како професор по композиција“

Гоце Коларовски (1959-2006) како наставник по композиција и' припаѓа на 2-ра генерација наставници по овој предмет на Факултетот за музичка уметност - Скопје, чијашто улога беше да се задржи и надгради постоечкото ниво на одделот по композиција, а пошироко- и престижот на композиторската професија во новите општествено-економски услови сврзани со осамостојувањето на Македонија и транзицијата на општественото уредување. Наследувајќи ги дострелите на композиторските класи на ФМУ водени од крупните творечки личности со основоположничка улога (Николовски, Зографски, Прошев), со својата дејност како наставник, Гоце Коларовски придонесе за владбочување и модернизирање на сите аспекти на наставата по композиција:

- *Содржинскиот (стилските ориентири и техники на komponирање; вклучување и употреба на нови технологии; проширување на кругот на изучуваните дела и стилови; креирање на студиските и наставните*

програми со воведување на нови предмети и наставни барања; координација на студиите по различни предмети;);

- *Дидактичко-методскиот (менторирање, односно индивидуалниот пристап кон студентот и почитување на неговите личностни и креативни особини; работа на комплетната личност на идниот композитор, вклучително неговиот интелектуален и естетски развој, професионален интегритет и комуникативни навики);*
- *Организациски (подготовката и насочување на идните композитори, почнувајќи од средното образование; етаблирање на меѓународните летни школи по композиција во Македонија и семинари за различни категории студенти; соработка со други факултети и институции од областа на уметност; соработка и директна работа со изведувачите на современата музика).*

Неговата дејност резултираше со растечкиот интерес за овие студии и со најмногубројната класа по композиција на ФМУ- Скопје, формирање свест за современата музика кај композиторите, изведувачите и публиката, а со тоа-создавање поттикнувачка средина за опстојувањето и понатамошниот развој на современата уметничка музика во Македонија.

д-р Јулијана Папазова

„Анализа на музичките архетипови во албумите на Леб и сол“

Централна задача на овој труд е одредување на музичките архетипови во творештвото на рок бендот Леб и сол преку анализа на нивните 9 студиски албуми реализирани во текот на првиот период од работа помеѓу 1976–1995 година. Многубројните позитивни рецензии од целиот регион ги вбројуваат Леб и сол во најзначајните рок бендови од периодот на Југославија. Идејата за овој труд е да се започне со музиколошка анализа на еден од најзначајните македонски рок бендови и амбасадори на македонската музичка култура која ќе биде основа за понатамошни анализи. Целта на ова истражување е посветено на одредување на клучните музички елементи односно архетипови на творештвото и стилот на Леб и сол. Архетипот претставува оригинален пример или модел според кој другите елементи од ист вид се репрезентации или копии. Квантитативната анализа на неколку музички архетипови на Леб и сол се надополнува со методологијата на истражување врз база на фонографска аурална музика. Вклучени се вкупно 78 песни од 9 студиски албуми. Резултатите од музичката анализа ќе бидат поделени во неколку модели кои ќе овозможуваат подобро запознавање и ревидирање на нивната музика.

м-р Елени Новаковска

„Александар Цамбазов - живот во спомени“

Дали може да ја следиме традицијата низ делувањето на маестро Александар Цамбазов. Творештвото од разните музички жанри од неговиот творечки дискурс ќе биде анализирано низ призмата на традицијата и нејзината улога како инспирација. Но, исто така ќе се освреме и на дејноста на маестро Цамбазов како организатор, основач, учител, диригент, генерално творец кој поставил основа за развој на традицијата во повеќе свери во својот работен век. Колку таа традиција воспоставена некогаш продолжува да егзистира и денес? На кој начин традицијата продолжува, се модифицира, има нов контекст? Тоа се само дел од прашањата преку кои ќе се обидеме да ја осветлиме дејноста на човекот кој живее во секавањата, а чиј 80 годишен јубилеј ќе го одбележиме преку овој труд.

д-р Илија Велев

„Химнографското творештво на св. Климент Охридски, со посебен осврт врз Канонот за св. Петнаесет тивериополски свештеномаченици“

Византискиот образец на химнографското музичко и книжевно творештво во македонската средновековна традиција проникнал преку кирилometодиевската традиција, а самата афирмација произлегла од дејноста на најдоследниот и најактивен Кирилometодиев ученик свети Климент Охридски – основоположникот на Охридската духовна и книжевна школа. Темата на ова истражување е мотивирана и од овојгодишното јубилејно чествување 1100 години од упокојувањето на св. Климент. Во последните две децении палеославистите и медијевистите идентификуваа поголем број оригинални химнографски состави, што се засведочени како авторство на св. Климент Охридски, а една од нив ја откривме и ние во препис на еден Празничен минеј од XIV век (во Старата збирка на белградската народна библиотека, инв. бр. 913). Станува збор за Канон посветен на св. Петнаесет тивериополски свештеномаченици, во чијшто акростих од 8-та и 9-та песна се открива и името на авторот Климент. Нашите истражувања покажаа дека оваа химнографска творба св. Климент ја составил по повод пренесувањето на дел од моштите на Тивериополските свештеномаченици, во периодот кога го изградил катедралниот храм во нивна светителска чест во обновената од него словенска Брегалничка епископија.

д-р Јане Коџабашија

„Историскиот развој на црковното пеење од византиската традиција на територијата на Македонија“

Византиската христијанска култура и уметност, создадени на пошироката територија на Македонија претставуваат архетипски знаци проникнати во најдлабоките слоеви од културно-историското минато на македонскиот народ, кои недвосмислено го потврдуваат неговиот придонес во развојот на византиската

цивилизација. Истовремено, тоа се автентични сведоштва за креативните потенцијали на домородните Македонци од раниот христијански период, а подоцна и на Словените, коишто го населија јужниот дел на Балканскиот Полуостров. Ова особено во периодот по нивното христијанизирање, во којшто се остварени просветителските мисии на св-те Кирил и Методиј, црковно-просветната дејност на св-те Климент и Наум во Охрид, а малку подоцна и средновековната држава на Македонците, позната како Самоилово Царство.

Од сево ова произлегува, дека христијанската уметност, а во нејзиниот синкретички корпус и црковната музика на територијата на Македонија, не можат да се посматраат издвоено и надвор од историскиот контекст на византиската култура. Исто како што и мозаикот на византиската цивилизација не може да биде целосен, ако во нејзиниот континуум не се земат предвид најзначајните етапи во културниот развој кај поедини народи, како што е кај Македонците, на пример, златниот црковно-просветителски период на св-те Климент и Наум, во којшто е основоположена првата словенска епархија, а во нејзините рамки и Охридската школа, позната како прв европски универзитет. Оттука, културниот развој на Македонците во целиот период од примањето на христијанската религија до создавањето на Охридската архиепископија, претставува комплементарен процес во развојот на византиската култура и цивилизација.

м-р Игор Гулевски

„Значењето на псалтот и неговата улога во богослужбениот процес“

Во предложениот труд ќе се опфатат повеќе аспекти кои ја детерминираат функцијата и улогата на псалтот во богослужбениот процес.

- Пеењето во црква на Бога е ангелска служба, така што целокупниот циклус на богослужење е незамислив без присуството на псалтот во самата богослужба, затоа што со псалтите црковната музика станала еден од одлучувачките чинители за претворањето на византиската литургија во грандиозен чин.

- Во регулирањето на должностите на псалтот, Апостолските правила, како и каноните на Трулскиот и Лаодикискиот собор, претставуваат една од основите за функцијата *псалт*.

- Моралните принципи се многу важен фактор, како одредница за една личност да стане псалт.

- Процесот на изучување на црковната музика опфаќа повеќе аспекти во изучувањето на оваа материја.

м-р Мирјана Павловска Шулајковска

„Духовната традиција во творештвото на македонските композитори“

Нашето истражување представува обид за прикажување на делата на македонските композитори инспирирани од духовната традиција.

Нивниот значаен однос кон традицијата на македонскиот народ изнедри респектабилен број на создадени дела. Интересот и одржувањето на континуитетот кон веќе создаденото, ќе бидат прикажани преку представување на употребата на црковно – музичкото творештво од византиската традиција во делата на македонските композитори.

Оваа творечка преокупација како еден од доминантните белези во македонското музичко творештво бележи дела со автентичен израз.

д-р Александар Трајковски

„Содржинските и концептуалните карактеристики на музиката на Тома Прошев за четири македонски играни филмови“

Според согледувањето на музиколошките анализи, Тома Прошев (1931-1996) е сврстен во категоријата на најплодни македонски композитори, чија продуктивност ги опфаќа речиси сите музички форми. Така, поле на негов интерес претставуваат солистичките дела, камерните композиции, големите симфониски вокално-инструментални и концертни дела, како и музичко-сценските форми (опери и балети), во кои тој се стреми кон освојување на недоволно прочуените подрачја на новиот звук, како што се слободната додекафонија, алеаториката и импровизацијата и тн. Покрај тоа, неговиот фокус на интерес, извесен период е насочен и кон филмската музика, кој го реализира пишувајќи ја музиката за два документарни и четири играни филма.

Во чест на одбележувањето на 20-годишнината од неговата смрт, предложениот текст има за цел да се осврне токму на овој дел од неговото творештво. Имено, предмет на анализа ќе претставува неговата авторска музика за македонските играни филмови „Каде по дождот“, „Планината на гневот“, „Републиката во пламен“ и „Време без војна“. Во рамките на анализата, ќе бидат опфатени содржинските карактеристики на музичкиот материјал, концептуалниот аспект на неговото презентирање, како и начинот на кореспондирање со драмската содржина.

м-р Тихомир Јовиќ

„Полифонијата во еден сегмент од творештвото на Тома Прошев создадено во периодот од 1960 - 1980 година“

Зошто Тома Прошев?

Тома Прошев е еден од најплодните македонски автори во втората половина од XX век. Во неговиот опус, кој ги опфаќа скоро сите музички жанрови, се застапени разновидни музички форми (од најмали до најкрупни), создадени за разновидни музички ансамбли.

Оваа година се одбележуваат 20 години од смртта на Тома Прошев, еден од најзначајните македонски музички дејци.

Зошто полифонијата во творештвото на Тома Прошев?

Со оглед на тоа што полифонијата е една од основните компоненти во творештвото на Тома Прошев, нашата цел е да се обидеме да одговориме на прашањето: дали во опусот на авторот се застапени полифони форми, односно на кој начин и каков вид полифонија е применета во неговите дела?

Зошто творештвото во периодот од 1960 - 1980 година?

Во творештвото на Тома Прошев создадено во периодот од 1960 - 1980 година се застапени скоро сите горенаведени жанровски карактеристики. Имајќи во предвид дека станува збор за навистина обемен опус (110 композиции), сметаме дека со разгледувањето на еден негов сегмент (ќе бидат разгледани композиции од кои е достапна партитура), ќе успееме да добиеме релевантен одговор на прашањето за примената на полифонијата во творештвото на Тома Прошев.

д-р Лозанка Пейчева

Во огледалото на народната песна / In the mirror of the folk song

Како една народна песна може да претстави различни творечки импулси и концепции? Во рефератот се бара одговорот на тоа прашање, ставајќи акцент на неколку точки. Во него се разгледуваат дела на автори од различни времиња и простори, од различни школи, со користење на различни пристапи за интерпретација на традицијата. Во него се прави обид да се представи инспирирачката ролја на народната песна во современото авторско творештво.

м-р Фатос Лумани

Фолклорот во симфониското творештво (со посебен акцент кон албанското симфониско творештво)

Во овој труд ќе се елаборира темата за влијанието на фолклорот во симфонијата од историски аспект, формално аналитичен, хармонски др. Од историски аспект ќе се фокусираме во романтизмот и музиката на 20 век. Врз формален и хармонски аспект ќе се прикажува влијанието на фолклорните теми и фолклорните модуси врз структурата на симфонијата.

Ќе се анализира(не детално) симфонијата на Ческ Задеја како првата Албанска симфонија, Тома Гаши(последната симфонија од времето на комунизмот) и Исак Шеху,(како последна симфонија напишана во 2015).

д-р Венцислав Димов

Традицијата како инспирација : врз антропологијата на современата етно-фјужн музика од Македонија и Бугарија / Tradition as inspiration: on the anthropology of modern ethno-fusion music from Macedonia and Bulgaria

Повеќе од две десетлетија, авторот ја истражува етно-фјужн музика, која музичари од Бугарија и Македонија (одделно или заедно) ја создаваат на полето

на различни стилови во популарната музика: рок, џез, world music, етно, фолк и др. Врз база на вклучени опсервации на музички настани и анализи на записи и музика од медиумите, како и врз база на интервјуа на музичари, во трудот се прави обид да се подвлечат некои општи тенденции во полето на една хибридна музика, обединета околу ресоздавањето на традицијата, етно звучењето на локално-фолклорното и општо-балканското.

д-р Велика Стојкова-Серафимовска

„Користењето на традиционалната музика како симбол на националниот идентитет во Република Македонија“

Под влијание на внатрешни и надворешни фактори и влијанија во културната политика на Република Македонија во изминативе 30 години, на национално ниво, се појавија неколку феномени во кои традиционалната народна музика одигра клучна улога. Притоа научниците од областа на етномузикологијата се најдоа во извесна јукстапозиција. Од една страна, сите појави и феномени се јавуваат како производ на општествената транзиција и наоѓаат релевантно социолошко оправдување, додека од друга страна, стручната јавност не се осмелува да даде директни критики без да допре некои длабоки внатрешно-политички ставови.

Во таа смисла, инспирирани од зголемената популарност на македонската традиционална музика, македонското население започна да ги идентификува македонските музички симболи кои, како такви, започнаа да се користат во различни цели и на различни професионални и аматерски манифестации. Притоа, она што најмногу придонесе за афирмација на ваквите музички симболи беше и внатрешната културна политика која, во сите организирани манифестации за одбележување на државни празници, програмата ја конципираше исклучиво врз користење на овие музички симболи. Како исклучително потенцирани македонски музички симболи се јавуваат: 7/8 ритам, двогласното бордунско пеење, користењето на македонските традиционални инструменти кавал, гајда, зурла и тапан, специфичното грлено пеење и слично.

м-р Весна Малјановска

„Фолклорната традиција од Егејска Македонија на програмите на МТВ“

Уште од самото свое создавање МТВ со посебно внимание се однесува кон презентирањето на македонскиот фолклор. Македонската телевизија низ годините потврдува дека посебните ангажмани на ова поле овозможува не само презентирање, туку и сочувување на дел од фолклорот. Благодарейќи на ваквата програмска политика се создадоа најразновидни програми. Електронскиот запис на овие настани претставуваат реконструкција на минатото кое содржи голема потврда за еден идентитет. Ваквите програми ја цртаат мапата на духовниот трезор на етносот.

Се она што Македонската телевизија го истражувала, регистрирала и емитувала, а исто така и го архивирала е знашаен придонес во одгатнувањето на енигмите и заблудите колку и утврдувањето на вистините на ентитетот.

Целта на истражувањето беше да се утврди колкава е застапеноста на фолклорот од Егејска Македонија во емисиите на МТВ. Во текстот ќе бидат претставени народните песни, ора, изведувачи, но и интервјуа низ кои може да се добијат одредени информации за ова фолклорно македонско подрачје.

Како основа за истражувањето ги користев податоците од картотеката на редакцијата за народна музика во МТВ. Кон овие емисии вклучив и две емисии од Културно документарната програма Синорите на грчката демократија и Земја на песните- Портрет на Живко Фирфов.

Некои од емисиите посебно оние кои што се поврзани со првите години од работењето на МТВ не се евидентирани ниту во картотеката, а ниту во Документацијата на МТВ. Според податоците во публикуваните дела и сеќавањата на учесниците некои од фолклорните настаните директно се емитувале на програмите на МТВ (тогашна РТС) и истите ќе ги споменеме во понатамошниот текст.

Текстот ги обработува три дела: емисиите со фолклорни елементи од Егејска Македонија, народната песна и оротот од Егејска Македонија на програмите на МТВ.

м-р Александра Кузман

Чалгиската традиција како инспирација за истражувањата на етномузикологот Боровоје Џимревски

Чалгиската традиција како дел од македонската музичка култура е привлечна и инспиративна тема, која го привлечила интересот на еден од поплодните македонски истражувачи од областа на музичкиот фолклор, Боровоје Џимревски. Неговата творечка преокупација главно била насочена кон минатото, кон изворниот музички инструментариум и музиката како производ на културата во градските средини во Македонија. За неговата истражувачка работа и тридецениска плодна научна кариера, сведочат настапите на повеќе конгреси и симпозиуми, како и големиот број стручни трудови во кои инструменталната народна музика и народните музички инструменти ги опсервира од повеќе аспекти – покрај музиколошкиот, ги разгледува уште и од: културно-историски, етнолошки, културно-антрополошки или социо-културолошки аспект, а во извесни моменти, при своите истражувања, тој го засега и музичко-терапевтскиот аспект на народната музика. Богатиот фолклорен материјал кој го депонирал во Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ во Скопје, каде работел до своето пензионирање во 2005 година, ја збогатил архивата и претставува редок и автентичен извор за понатамошни научни истражувања. Неговата личност и неговото научно дело претставува значајна појдовна основа и инспирација за новите млади и идни истражувачи, но и за младата популација музичари која се навраќа на корените на чалгиската традиција и продолжува да ја негува не дозволувајќи да падне во заборав.

м-р Горанчо Ангелов

„Ангеле Маркоски од Брвеница – изработувач и инструменталист на кавал“

„Од сите народни музички инструменти, единствено кавалот е во состојба најдобро да го изрази душевното расположение на овчарот во природа, склон кон меланхолично размислување и копнеж“ (Симоновски, 1999: 209).

Кавалот како еден од музичките инструменти кој во иста или слична форма е распространет во повеќе делови од светот, уште во минатото бил употребуван од народи со различна културолошко-религиска припадност задржувајќи се и во денешно време. Инструментот кавал, едноставен по конструкција но сложен за музицирање овозможувал поедиецот, преку неговата музикалност и техничка усовршеност да ја произнесе музиката која била карактеристична за неговото поднебје и која на некој начин ја има врежано во својот генетски код. Нашите истражувања ги фокусираме на денешната состојба со изработката на кавалот во Република Македонија од страна на поединци инструменталисти опфаќајќи го изработувачкиот процес на кавал од страна на Ангеле Маркоски од Брвеница кој го запазил традиционалниот начин на изработување на кавал. Трудот ќе го дополниме со опфаќањето на тонските можности на кавалот како и видовите на кавали кои се користат во Македонија во денешно време.

м-р Наташа Диденко

„Традицијата - инспирација за народниот уметник “Пеце Атанасовски”

Предмет на нашето истражување е **„Традицијата – инспирација за народниот уметник “Пеце Атанасовски“**. Во оваа пригода ќе бидат претставени нашите резултати кои се однесуваат на традицијата како значаен и неизоставен дел од македонската културна историја. Македонскиот народ, традицијата со векови ја создавал, негувал, одржувал, пренесувал, надградувал. Всушност, традицијата претставува олицетворение на културниот идентитет на македонскиот народ. Народниот уметник Пеце Атанасовски, воден од љубовта и гордоста за македонската фолклорна традиција, култура, обичаи, битовиот дух, кои биле ткаени низ вековите, но пред сè од желбата да се зачуваат и негуваат истите на автентичен начин како што биле и се изведувале во минатото, го инспирирале и поттикнале за востановување на „Фестивал на изворни песни и инструменти“. Во 1974 година, фестивалот го добил името на патронот, „Марко Цепенков“, додека подоцна во 1997 година прераснува во „Интернационален фестивал на изворни песни и инструменти“ и го добива името на својот фактички творец „Пеце Атанасовски“. Карактеристично за овој фестивал, претставува неговата цел, која од востановување па сè до денес е задржана и непромената, а тоа е: зачувување и негување на идентитетот на македонската изворна музика како што била во минатото, без примеси и влијанија на современата музичка традиција. „Интернационалниот фестивал за изворни песни и инструменти “Пеце Атанасовски” е од непроценливо значење за негување на намерливото народно

музичко творештво, со значење за фолклористиката, етномузикологијата и е во длабока поврзаност со традицијата. Истражувањето претставува обид за сеопфатно претставување на животниот пат на народниот уметник Пеце Атанасовски и на овој фестивал, заради надополнување на сознанијата за традицијата, културата, изворните инструменти и изворното фолклорно творештво, низ проследување на развојот и дејноста на народниот уметник и на оваа културна манифестација, како значаен дел од културна историја на Македонија.

Дарко Радевски

„Градски вокално-инструментален состав “Серенада”- Тетово“

Градскиот вокално- инструментален состав “Серенада” веќе триесет и седум години пратставува чувар и презентер на вокално - инструменталното музичко културно наследство од градот Тетово, во рамките на нашата држава, но и пошироко во светот. Со нивната работа на полето на музиката се доловува мал дел од градскиот музички живот кој бил негуван во минатото во Тетово. Во овој текст се опфатени:

- податоци за формирањето и функционирањето градскиот вокално - инструментален состав “Серенада”- Тетово
- податоци за секој член кој бил дел од градскиот вокално - инструментален состав “Серенада”- Тетово.

СПИСОК НА УЧЕСНИЦИ НА „СТРУШКА МУЗИЧКА ЕСЕН – 2016

Име и презиме	Институција	Контакт адреса
Андовска Дарја	УКИМ – Скопје, Факултет за музичка уметност – Скопје	darija.andovska@gmail.com
Ангелов Горнчо	УГД - Штип, Факултет за музичка уметност	goranco.angelov@ugd.edu.mk
Велев Илија	УКИМ- Скопје, ЈНУ Институт за македонска лите - ратура	ilijavelev@yahoo.com
Гулевски Игор	„Евро-Балкан“	igulevski@yahoo.co.uk
Диденко Наташа	ДМБУЦ Илија Николовски – Луј, Скопје	natasadidenko@yahoo.com
Димов Венцилав	СУ „Св. Климент Охридски“, Институт за изследване на изкуствата–БАН, Р. Бугарија	v.d.dimov@gmail.com
Јовиќ Тихомир	УКИМ – Скопје, Факултет за музичка уметност – Скопје	tihojovik@yahoo.com
Коларовска Гмирја Викторија	УКИМ – Скопје, Факултет за музичка уметност – Скопје	vkolarovskagmirja@gmail.com
Коџабашиа Јане	Универзитет „Евробалкан“	jane.kodjabashia@gmail.com
Коловски Марко	МРТВ, Скопје	marko.kolovski@gmail.com
Лумани Фатос	Тетовски Универзитет, Факултет за музичка уметност	lumanifatos@hotmail.com
Малјановска Весна	МРТВ, Скопје	maljanovska@yahoo.com
Новаковска Елени	НУ-НУБ „Св.Климент Охридски“ - Скопје	eleninovak@yahoo.com
Опетческа Татарчевска Ивона	УЗКН – Министерство за култура на РМ	itatarcevska@ymail.com
Павловска Шулајковска Мирјана	ДМБУЦ Илија Николовски – Луј, Скопје	mirjanasulajkovska@yahoo.com
Папазова Јулијана	ДМБУЦ Илија Николовски – Луј, Скопје	jzabeva@yahoo.com
Пеичева Лозанка	Институт за етнологија и фолклористика с етно - графски музеј, БАН, Р. Бугарија	v.d.dimov@gmail.com
Александра Кузман	Институт за фолклор „Марко Цепенков“-Скопје	kuzmaki@gmail.com
Радески Дарко		darko_radeski@yahoo.com
Стојкова Серафимовска Велика	Институт за фолклор „Марко Цепенков“-Скопје	lika73@yahoo.com
Трајковски Александар	Универзитетот за аудио-визуелни уметности ЕСПА	aleksandar23mk@yahoo.com



Сојузот на композиторите на Македонија е основан во 1947 година како невладина и непрофитна организација. Членови на СОКОМ се композитори, музиколози и етномузиколози. Главни активности на СОКОМ се:

Издаваштво. До денес СОКОМ има издадено над 100 носачи на звук со дела од македонски композитори. Има издадено, и над 1000 наслови разновидна музичка литература: партитури, професионални и едукативни книги од македонски композитори и музиколози. СОКОМ е издавач и на единственото професионално музиколошко списание во Македонија „Музика“, што како посебна деривација излегува и на англиски јазик – „Macedonian Music“. Последниве години СОКОМ развива и дигитално издаваштво. Голем дел од публикациите на СОКОМ се достапни преку веб страната на СОКОМ (www.sokom.com.mk).

Концертна активност. СОКОМ во текот на речиси шест и пол децении постоење разви богата концертна активност организирајќи концерти со македонска музика во земјава и странство. На таков начин стана главен промотор на македонската музичка култура.

Фестивали. СОКОМ е организатор на најобемното претставување на македонското музичко творештво – фестивалот „Денови на македонската музика“ што се одржува од 1978 година. Фестивалот се одржува кон крајот на месец март и почетокот на април. Во текот на десетината дена од неговото одржување се презентира најновото творештво на македонските композитори, како и дел од антологиските дела од нашата музичка историја. Последниве години на ДММ учествуваат и реномирани странски уметници и ансамбли. СОКОМ ја организира и музичко-научната манифестација „Струшка музичка есен“. Во текот на септември во Струга повеќе од три и пол децении македонските и светските музиколози, етномузиколози, музички медијависти и педагози ги изложуваат своите сознанија од областа на македонската музичка традиција, средновековното музичко минато и современата музичка култура на Македонија.

Меѓународна соработка. Сојузот на композиторите на Македонија остварува значајна меѓународна активност на планот на презентирањето и афирмирањето на македонската музичка култура. Во изминатите децении се одржани многубројни концерти во странство со дела од македонски автори. Во текот на 2008 година СОКОМ беше домаќин на Првиот симпозиум на ICTM Студиската група за музика и танц во Југоисточна Европа на која учествуваа над 50 учесници од целиот свет.



Министерство за Култура на Република Македонија



СОЈУЗ НА КОМПОЗИТОРИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

„Максим Горки“ бр. 18, 1000 Скопје, Македонија

Тел. ++389 2 3165 854

Тел/факс ++389 2 3119 824

E-mail: sokom@sokom.mk

www.sokom.mk